

Vertrouwen in de Toekomst

Verkiezingsprogramma 2010 – 2014

Foto: de kandidaten: midden(voor): lijsttrekker Pieter Treep en Hilde Palland-Mulder,
fractievoorzitter

Inleiding

Het CDA is een moderne christendemocratische volkspartij. Voor het CDA staat de gemeenschap centraal. De betrokkenheid van mensen bij hun gemeente, gezin en familie, de school, het dorp of de buurt, het bedrijf, de vereniging: dat is het ware draagvlak van de gemeente als publieke lokale gemeenschap. De christendemocratie onttrekt zich daarmee aan het versleten links-rechts-schema. Het CDA heeft een geheel eigen plaats in de Nederlandse politiek: sociaal op sociaal-economisch gebied, degelijk als het gaat om overheidsfinanciën, realistisch vooruitstrevend als het gaat om milieu en duurzaamheid, vasthoudend en appellerend op het terrein van normen en waarden.

Het CDA is een brede volkspartij, geworteld in alle lagen van de samenleving. Daarom biedt het plaats aan veel mensen die zich aangesproken voelen door het christendemocratische gedachtegoed. Ons bindt, naast geloof in democratische waarden, de Bijbelse boodschap als grondslag en inspiratiebron bij het zoeken naar oplossingen voor hedendaagse problemen. Het gaat daarbij steeds om mensen. Menselijk geluk, waardigheid en wederzijds respect, veiligheid en geborgenheid, zorg voor elkaar, gemeenschapszin; dat zijn de constanten.

Het CDA hanteert daarbij vier uitgangspunten die in onderlinge samenhang het christendemocratisch gedachtegoed inhoud geven: gerechtigheid, solidariteit, gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap.

Het CDA Kampen wil een degelijke en betrouwbare politieke beweging zijn, die nieuwe wegen inslaat waar altijd vaste waarden aan ten grondslag liggen. Als het gaat om de gemeente dan zijn de lokale politiek en het lokale bestuur voor het CDA geen doelen op zich, maar een manier om zaken in de lokale samenleving voor elkaar te krijgen. Het CDA Kampen heeft duidelijke standpunten over de toekomst, maar die dwingen we niet af. Besluiten die op steun in de lokale gemeenschap kunnen rekenen of (gehonoreerde) initiatieven die eruit voortkomen, zijn duurzamer dan die met een krappe basis. Daarom is samenwerking met en ruimte geven aan de lokale gemeenschap zo belangrijk.

1. Leefbaarheid en veiligheid

Je veilig voelen in je woon-, werk- en leefomgeving is essentieel.

De gemeente heeft een belangrijke taak als regisseur in de veiligheidsketen. Veiligheidsbeleid krijgt vorm in samenwerking met burgers, politie en justitie, scholen, buurtverenigingen, horecaondernemers en winkeliers, woningcorporaties, (sport)-verenigingen, etc.

De zorg voor veiligheid van burgers en effectieve bestrijding van criminaliteit is een kerntaak van de overheid. In de christendemocratische visie is voorkomen, opsporen, vervolging en bestraffing van criminaliteit een praktische vertaling van de rol van de overheid bij het gestalte geven aan publieke gerechtigheid. De overheid heeft deze exclusieve taak, opdat eigenrichting wordt voorkomen.

Het veiligheidsbeleid vereist een gemeente die haar gezag gebruikt, stimuleert en ondersteunt. Het CDA is van mening dat de gemeente als het gaat om veiligheidsbeleid de volgende drie taken heeft.

1. Overlast bestrijden en tegengaan

Geweld mag onder geen enkele voorwaarde worden geaccepteerd. De taak van de gemeente is de

openbare orde, in samenwerking met politie en justitie, te handhaven. De burgemeester maakt hierover in het driehoeksoverleg (burgemeester-justitie-politie) bindende afspraken en rapporteert daarover aan de

gemeenteraad of desbetreffende raadscommissie. Waar nodig, draagt de gemeenteraad zelf ook wensen aan die opgenomen worden in de planvorming en prioriteitstelling van de politie.

2. Preventie

Het beleid is erop gericht criminaliteit en overlast niet alleen tegen te gaan, maar liever nog te voorkomen. Dat gebeurt door voorlichting en samenwerking met ouders, scholen en maatschappelijke instellingen, maar ook door fysieke maatregelen, zoals camerabeveiliging en afspraken met horeca-exploitanten.

3. Participatie en het (weer) vormgeven van de eigen verantwoordelijkheid van burgers en de lokale gemeenschap.

Burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven hebben uiteraard ook een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het voorkomen van onveiligheid. Respect voor elkaar, moet een gedeeld begrip worden.

Goede voorlichting en een lik-op-stuk-beleid helpt om duidelijk te maken wat kan en wat niet kan. Hiermee kan de verruwing van het maatschappelijke klimaat worden tegengegaan.

Veiligheid is geborgenheid

Mensen moeten in geborgenheid kunnen leven, zowel in de thuissituatie als in de publieke ruimte. Reizigers in het openbaar vervoer moeten zich op hun gemak kunnen voelen, scholieren, onderwijzend personeel en winkeliers moeten zich veilig weten. De gemeente dient, met andere woorden, een gemeenschap te zijn waarin iedereen zich veilig *voelt* en veilig *is*. Naast meer regulier toezicht is het CDA voorstander van het gebruik van cameratoezicht, indien dit aantoonbaar noodzakelijk is om bepaalde openbare gebieden veiliger te maken. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan het gebied rond de Buitenwacht/het Stationsplein, (een gedeelte van) de Oudestraat en het Van Heutszplein. De privacy van individuen mag in de visie van het CDA uiteindelijk geen beletsel zijn. De regels moeten duidelijk zijn: wie niets te verbergen heeft, hoeft geen bezwaar te hebben om gefilmd

te worden. Daarbij geldt wel de voorwaarde dat de bestanden weer vernietigd worden. Waar nodig kan cameratoezicht gepaard gaan met maatregelen op grond van de Wet preventief fouilleren door het aanwijzen van gebieden waar burgers preventief kunnen worden gecontroleerd op wapens en andere verboden zaken, al onderkent het CDA dat burgers daarvan last kunnen hebben.

Het veiligheidsgevoel krijgt een stimulans door meer politie en andere toezichthouders op straat, door particuliere beveiliging in winkels en op bedrijventerreinen, door toezicht in het openbaar vervoer, door conciërges op scholen. Wijkagenten en stadswachten kennen de buurten en wijken en de mensen die daar wonen en werken. Zij treden op als bemiddelaar, stimuleren de sociale samenhang in hun werkgebied en handhaven regels op straat.

Het CDA hecht waarde aan de inzet van het VOS-team (samenwerking politie en horeca) in de weekenden. Daarmee wordt overlast zoveel mogelijk vroegtijdig beperkt. Ten aanzien van het uitgaansoverlast dient er meer handhaving plaats te vinden, maar ook preventie door voorlichting en postercampagnes op scholen.

Het CDA vindt het niet normaal dat vernielingen plaatsvinden of overlast wordt veroorzaakt bijv. als gevolg van dronkenschap en/of etc. Verhuftering van de samenleving moeten we met elkaar niet toestaan. Naast handhaving door bijvoorbeeld politie en het VOS-team ('Veiligheid op Straat') vereist dit actief burgerschap waarin mensen elkaar durven aan te spreken. We moeten aandacht voor elkaar hebben. Het CDA is daarom naast overleg tussen politie, jongerenwerk en het VOS-team, ook voorstander van Stadsregels op dit punt.

Het CDA hecht grote waarde aan het uitvoeren van het plaatselijke horecaconvenant. Oplossing voor overlast in de nachtelijke uren moet worden gevonden in goed overleg tussen politie, horeca en gemeente, waarbij de sluitingstijden een aspect zijn.

Sociale samenhang en leefbaarheid

Het CDA vindt het terugbrengen van sociale samenhang in buurten, wijken en dorpen van groot belang. Het CDA staat daarom voor een harde aanpak van overlast en criminaliteit die de veiligheid en leefbaarheid aantasten. Dit vraagt om een gerichte aanpak waarbij gemeente, politie, openbaar ministerie, belastingdienst en andere instanties samenwerken en optreden.

Het gevoel van onveiligheid dat mensen ervaren, heeft veel oorzaken. Een duidelijke oorzaak is de criminaliteit. Ook kleinere criminaliteit moet zoveel mogelijk worden bestreden.

In dit kader vindt het CDA-Kampen, dat handhaving van de regelgeving, onder meer op het terrein van (de handel in) drugs, door de gemeente Kampen en de politie voorop dient te staan. De verkoop van (soft)drugs op straat moet daarom hard aangepakt worden. De bij de gemeente Kampen aangestelde procesmanager drugshandel speelt hierbij een belangrijke coördinerende rol.

Ook tegen overmatig drankgebruik, tegen overlast door prostitutie en gokverslaving zal de gemeente Kampen in voorkomende gevallen moeten optreden.

Het CDA Kampen vindt dat er een terughoudend prostitutiebeleid dient te worden gevoerd. Daarbij dient een goede handhaving van de regels en toezicht door de politie plaats te vinden.

Ook de gemeente Kampen wordt in woonwijken geconfronteerd met de problemen rond en de gevolgen van verslaving en het thuisloos zijn. Het beleid van de gemeente Kampen moet op de lange termijn gericht zijn op herstel van maatschappelijke participatie van deze kwetsbare groep. Zij moeten uiteindelijk (weer) in staat worden gesteld verantwoordelijkheid voor zichzelf en de omgeving te dragen. Het CDA Kampen is voor een gestructureerde opvang van dak- en thuislozen. Met name dag- en nachtopvang in zelfbeheer vormt een aandachtspunt

waarbij deze opvang niet midden in de directe woonomgeving dient te geschieden. Regionale samenwerking is hierbij een vereiste, wil de opvang en zorg optimaal kunnen zijn.

Eigen verantwoordelijkheid

Mensen moeten zelf meedoen om hun eigen en de publieke veiligheid te verbeteren. Daarom wordt het gebruik van mogelijkheden om zelf criminaliteit te voorkomen, gestimuleerd, bijvoorbeeld door te bevorderen dat burgers zorgen dat het hang- en sluitwerk van hun woningen van een zodanige kwaliteit is dat het keurmerk Veilig Wonen kan worden verkregen. Ook ondernemers moeten worden gestimuleerd om hun bedrijven op bedrijfsterreinen goed te beveiligen, bijvoorbeeld door het gezamenlijk inzetten van beveiligingsdiensten.

Fysieke veiligheid

Een goed fysiek veiligheidsbeleid is noodzakelijk. Adequate brand- en milieuvergunningen en het toezicht daarop zijn belangrijk. Het CDA is van mening dat risicovolle bedrijven niet in woongebieden thuishoren. Gemeenten dienen hun rampenplannen op orde te hebben. Verder moeten gemeenten zich voorbereiden op invoering van de Wet op de veiligheidsregio's.

Publieke ruimte

De gemeente dient te zorgen voor goed onderhoud. Het systeem van wijk- of buurtschouw wordt voortgezet. Ook wijkgericht werken is een goede manier om dichtbij en op vraag van de burger bezig te zijn met inrichting en onderhoud van de openbare ruimte. Een verloederde publieke ruimte kan gevoelens van onveiligheid oproepen.

De kwaliteit van de publieke ruimte gaat velen ter harte. Mensen ergeren zich bijvoorbeeld aan het bekladden van gebouwen met graffiti of aan uitwerpselen van dieren (met name honden- en paardenpoep) op straat. Overlast door hondenpoep moet worden bestreden met voldoende uitlaatplaatsen en het plaatsen van afvalbakken. Hondeneigenaren worden verplicht de poep van hun honden op te ruimen. De gemeente zal hiertegen handhavend optreden.

Bij de (her)inrichting van straten en pleinen dient er aandacht te zijn voor het gebruik van duurzame voorzieningen, voldoende straatverlichting en of het onderhoud goed kan worden uitgevoerd. Er wordt rekening gehouden met de wensen en behoeften van kinderen, ouderen en gehandicapten. Dus aan een levensloopbestendige en aanpasbare openbare ruimte.

Verloedering en vervuiling moeten worden tegengegaan. Woningcorporaties, particuliere verhuurders en particuliere woningbezitters moeten, zo nodig, worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid.

In de gemeente moet voldoende ruimte zijn voor groenvoorzieningen. Dit groen moet goed onderhouden worden, op peil worden gehouden en waar mogelijk worden uitgebreid. Regelmatige controle daarvan is belangrijk om ook hier verloedering en vervuiling te voorkomen. Net zoals bij de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte, is het van belang om burgers te betrekken bij onderhoud van groen in hun woonomgeving. Bij planning en onderhoud van de groenvoorzieningen vormt de sociale veiligheid een vast onderdeel.

2. Gezinnen, jongeren, ouderen en generatiebeleid

Opvoeding & Gezin

Het CDA vindt familie en gezinsleven van groot belang. In gezins- en familieverband groeien kinderen op. In het christendemocratisch gedachtegoed zijn gezin en familie de hoeksteen van de samenleving.

Het CDA steunt het functioneren van het gezin door goede scholingsmogelijkheden, goede opvang en ondersteuning en door mogelijkheden voor ontspanning en ontmoeting te bieden. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Het CDA hecht waarde aan ouderschaps cursussen en opvoedingsondersteuning en faciliteert initiatieven hieromtrent o.a. via het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Daarbij denken wij aan initiatieven van bijvoorbeeld Lokale opvoedingsondersteuning Kampen (LOK) en Icare.

De Kansstructuur rondom jeugd voor zowel 12+ als 12- werkt goed. De kern daarvan is integrale afstemming tussen partijen betrokken bij het kind. Het CDA vindt het van belang dat hieraan wordt vastgehouden en dat de coördinator jeugdbeleid hierin de spil en aanjager blijft. Voor het einde van de raadsperiode 2010-2014 zal de gemeente twee Centra voor Jeugd en Gezin realiseren, waarvan één in de stad Kampen. Voor het CDA is, naast laagdrempeligheid van de ondersteuning, de afstemming en samenwerking tussen partijen binnen het CJG van belang. Daarom zet het CDA Kampen in op de ‘gezinscoach’, dat wil zeggen één probleemhouder per gezin namens de samenwerkende partijen.

Ook het digitaal afstemmen en inzien van informatie door professionals kan bijdragen aan efficiency in hulpverlening. Uiteraard moet de privacy worden gewaarborgd. Bij de keuze voor een informatiesysteem zal gezocht moeten worden naar een systeem dat uitwisseling van gegevens mogelijk maakt met systemen van andere (semi-)overheden.

Daar waar hulp noodzakelijk is in gezinnen mag aanvaarding van hulp niet vrijblijvend zijn. De gemeentelijke regie rondom gezinsondersteuning blijft noodzakelijk (voor zover dit een gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft).

Jeugd

Het CDA hecht aan betrokkenheid van jongeren. Daarom vinden wij jongerenparticipatie op verschillende vlakken van belang, bijvoorbeeld ten aanzien van het jeugdbeleid en de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO). Een van de mogelijkheden om dit vorm te geven is de maatschappelijke stage.

Om ook de politiek vroegtijdig onder de aandacht van jongeren te brengen willen wij dat de gemeente een programma opstelt om leerlingen van de basisschool eenmaal in hun basisschooltijd (in groep 7 of 8) te ontvangen op het gemeentehuis en te informeren over het werk van de gemeente.

Het CDA wil zelf ook actief een rol spelen in het betrekken van jongeren bij politiek. Daarom zijn jongeren welkom om zich te melden voor een maatschappelijke stage binnen het CDA.

Jongeren verdienen een eigen plek in hun wijk. De gemeente dient dit te stimuleren door het aanleggen van bijvoorbeeld ‘playgrounds’, sportveldjes of skatebanen. Deze eigen plek moet er zijn zowel voor jonge jeugd als voor tieners.

Het CDA steunt het initiatief van kinderboerderij Cantecler om rondom de kinderboerderij een Ecobos te realiseren. Dit draagt bij aan de recreatieve en educatieve functie van het Groene Hart.

Het jeugd- en jongerenwerk wordt wijkgericht uitgevoerd door Stichting Jongerenwerk Kampen en Youth for Christ. Het succes van de Take betekent dat ook elders in de gemeente plaats moet worden gecreëerd om de jonge jeugd op te vangen.

Het ketenbeleid is er; nu de uitvoering nog. De gedragscode moet opgesteld worden in samenspraak met de jeugd en worden geëvalueerd na 2 jaar.

Ouderen

Dankzij de gestegen welvaart en toegenomen kwaliteit van de gezondheidszorg leven mensen langer. Veel ouderen zijn na hun pensionering nog steeds maatschappelijk actief, anderen genieten volledig van hun welverdiende vrije tijd. Voor de ouderen is het van belang dat de randvoorwaarden om zelfstandig te kunnen wonen optimaal zijn in de vorm van levensloopbestendige woningen of aanleunwoningen bij verzorgingscentra.

Naast levensloopbestendig bouwen dient er ook aandacht te zijn voor zogenaamde generatiewoningen of familiewoningen (bijvoorbeeld twee aan elkaar gekoppelde wooneenheden zodat kinderen hun ouders in 'huis' kunnen opnemen, maar ook om bijvoorbeeld uitkomst te bieden bij het delen van de zorg voor de kinderen bij gescheiden of alleengaande ouders).

'Verzilvering' van de bevolking betekent volgens het CDA dat we senioren motiveren en faciliteren om zich actief in te zetten voor de maatschappij. De vrijwilligerscentrale en ouderenbonden kunnen daarin actief worden betrokken.

Wij willen geen afzonderlijke ouderenambtenaren inzetten, maar gebruik maken van de reeds bestaande verbanden in het maatschappelijk middenveld (organisaties als ANBO, KBO, PCOB en SWSK).

Generatiebeleid

In de vitale lokale samenleving die het CDA voor ogen staat, is sprake van respect en ontmoeting tussen generaties, tussen oud en jong.

Het CDA zet in op het waarderen en ondersteunen (faciliteren) van ontmoeting om vereenzaming te voorkomen (niet alleen bij ouderen), bijvoorbeeld maatschappelijke initiatieven (eetclub de Plu) en peuterspeelzaalvoorzieningen bij verzorgingshuizen (bijvoorbeeld Maarlenhof) en multifunctionele accommodaties waarin oud en jong elkaar ontmoeten.

3. Onderwijs

Opgroeïende kinderen moeten in ons land de kans krijgen hun talenten te ontwikkelen en te benutten. Dit begint vaak op school. Het CDA staat voor gespreide verantwoordelijkheid tussen de overheid - de gemeente en de onderwijsinspectie -, het maatschappelijk middenveld – zelfstandige schoolbesturen -, onderwijspersoneel, ouders en leerlingen. Het CDA ziet scholen niet los van hun maatschappelijke omgeving. Omdat de bestuurlijke rol van de gemeente ten aanzien van het onderwijs is veranderd, moet zij vooral samenwerking tussen scholen en instanties stimuleren. Denk bijvoorbeeld aan: achterstandenbeleid, voortijdig schoolverlaten, terugdringen van ongeoorloofd schoolverzuim, praktijkonderwijs, voor- en naschoolse opvang, peuterspeelzaalwerk, volwasseneneducatie. Goed onderwijs vraagt om goede onderwijshuisvesting. De gemeente heeft een wettelijke plicht om te voorzien in adequate onderwijshuisvesting. Actuele beheer- en onderhoudsplannen, realistische leerlingenprognoses alsook voldoende reserveringen, zijn daartoe noodzakelijk. Deze periode worden meerjarenonderhoudsplannen en een integraal huisvestingsplan opgesteld en uitgevoerd. De huidige onderwijsvoorzieningen in de kernen moeten worden behouden.

Waar mogelijk vindt decentralisatie plaats van middelen voor huisvesting, zodat schoolbesturen en -directies zelf beslissingen kunnen nemen, dit alles in goed overleg en met harde afspraken tussen schoolleiding en de gemeente.

Ten aanzien van dit laatste punt pleit het CDA voor een onderzoek naar de wenselijkheid van doordecentralisatie van onderwijsmiddelen voor het voortgezet onderwijs.

Het CDA vindt dat er aandacht moet zijn voor knelpunten in de realisatie van buitenschoolse, vakantie- en tussentijdse opvang binnen scholen gelet op het gebrek aan ruimte in de huidige schoolgebouwen. Er dient ook buitenschoolse, vakantie- en tussentijdse opvang beschikbaar te zijn voor kinderen die naar het speciaal onderwijs gaan en/of gehandicapt zijn.

Het CDA is voorstander van het project Frisse Scholen en vindt dat de gemeente hierin een coördinerende rol moet nemen.

Schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten moet worden teruggedrongen.. Willen we jongeren een kans geven op een goed bestaan, is het van belang dat zij òf een opleiding volgen òf zich ontwikkelen via werktrajecten. Sommige leerlingen komen veel beter tot ontplooiing via een individueel traject.

Onderwijs en arbeidsmarkt moeten beter op elkaar aansluiten. Het CDA wil dat er afspraken gemaakt worden tussen het lokale en regionale bedrijfsleven en de aanbieders van beroepsopleidingen omdat die nu te veel uit elkaar zijn gegroeid. Hiermee kan voor een deel het voortijdig schoolverlaten worden teruggedrongen. Dit is goed voor de toekomst van jongeren en voor de economie.

Omdat opvoeding en educatie in elkaars verlengde liggen, vindt het CDA het belangrijk dat ouders bij de school worden betrokken. Een maatschappelijke ontwikkeling is dat steeds meer beide ouders van een kind werken: dit betekent mogelijk een terugloop in betrokkenheid van ouders bij de school en het vrijwilligerswerk op school. Daarom moet er meer aandacht komen om zorg en werktaken te combineren, onder meer door de beschikbaarheid van kinderopvang. Ook grootouders kunnen hierin een rol vervullen.

Het CDA hecht waarde aan het schoolmaatschappelijk werk, ook bij basisscholen. De problematiek in gezinnen en bij leerlingen is divers, bijvoorbeeld als het gaat om gebroken gezinnen.

Binnen het overleg van de schoolbesturen (de Lokale Educatieve Agenda) dient het onderwerp van Brede scholen nader te worden besproken om nut en noodzaak te verkennen. Bij brede scholen gaan wij uit van een koppeling van functies (onderwijs, voor- en naschoolse opvang, peuterspeelzaal, etc.) waarbij de eigen identiteit van de verschillende participanten behouden blijft. Inhoudelijke meerwaarde en samenwerking is een voorwaarde om te voorkomen dat er sprake is van een 'bedrijfsverzamelgebouw'.

Vooraf bij de afweging voor nieuwbouw dient in goed overleg te worden gekeken naar de wenselijkheid van een bundeling van voorzieningen en de vorming van een brede school. Gestreefd dient te worden naar multifunctioneel gebruik van door de gemeente gefinancierde onderwijsvoorzieningen, bijvoorbeeld met betrekking tot sportvoorzieningen.

Het CDA is voorstander van het creëren van combinatiefuncties: mensen die deels in dienst zijn van een sport- of culturele vereniging en deels in dienst van een onderwijsinstelling.

4. Participatie, Zorg en Sociaal Beleid

Participatie & WMO

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) in werking getreden. Deze wet geeft gemeenten de taak te zorgen voor een samenhangend pakket van diensten en voorzieningen, zodat iedereen kan participeren in de lokale samenleving. Mensen komen in de visie van het CDA het meest tot hun recht in hun relaties met anderen, en het participatiebeleid moet daarop gericht zijn. Kernpunt van de WMO voor het CDA is het omzien naar elkaar. Gemeenten zijn op grond van de WMO verantwoordelijk voor de volgende – zogenoemde - prestatievelden:

1. de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten;
2. preventieve ondersteuning bij opgroeien en opvoeden;
3. het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;
4. het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorg;
5. het bevorderen van participatie en zelfredzaamheid;
6. voorzieningen voor mensen met een beperking;
7. maatschappelijke opvang en vrouwenopvang;
8. het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg;
9. verslavingsbeleid.

Het eerste beleidsplan WMO is inmiddels vastgesteld. Nu willen wij inzetten op de vervolgstappen, namelijk een verdere integrale visie en samenhang in onze activiteiten op de verschillende prestatievelden.

Mensen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun eigen leefsituatie. Pas wanneer zij dat niet (meer) kunnen en hun sociale omgeving geen ondersteuning kan bieden, is er een rol voor de gemeente weggelegd. De eigen verantwoordelijkheid van WMO-cliënten is ook een financiële. Waar mogelijk (afhankelijk van het inkomen) moet een eigen bijdrage worden betaald voor maatregelen, hulp, voorzieningen of ondersteuning.

Het doel is om elke gemeente een leefbare lokale gemeenschap te laten zijn met een grote sociale samenhang in de wijken en buurten. In dat beeld past dat inwoners zelfredzaam en betrokken zijn bij hun omgeving: ze nemen zoveel mogelijk hun eigen verantwoordelijkheid en ondersteunen elkaar waar dat mogelijk is. Burgers die (tijdelijk) niet meer op eigen kracht kunnen meedoen of zijn losgeraakt van de samenleving worden ondersteund bij het (weer) op een volwaardige manier kunnen deelnemen aan het maatschappelijke verkeer.

Er wordt gewerkt en verbreding van het WMO-loket. Daarbij wil het CDA onze dorpen niet vergeten en ook pleiten voor een loket in de dorpen (bijvoorbeeld middels spreekuren in de dorpen).

Ten aanzien van diensten en voorzieningen die middels de WMO door de gemeente worden aangeboden aan burgers staat kwaliteit en keuzevrijheid voorop. Dit betekent dat bij aanbestedingen kwaliteit van diensten en voorzieningen leidend is. Dit moet tot uitdrukking komen in een programma van eisen, gunningscriteria en contract- (en dienstverlenings)voorwaarden als onderdeel van de aanbesteding.

Gezondheidsbeleid

De rol van de gemeente ten aanzien van het gezondheidsbeleid is beperkt. Veel van het gezondheidsbeleid is afhankelijk van nationaal beleid en nationale geldstromen (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, AWBZ, en Zorgverzekeringswet).

Lokale inzet van het CDA op dit onderwerp is:

- o Eerstelijnszorg.

- o Het CDA wil een maximale inspanning op verbeteringen in beschikbaarheid van de eerste lijnszorg (huisartsen/apothekerszorg) buiten kantoortijden.
- o Onderwijs: de pilot ‘gezonde klassen’ is in werking. Bij een positieve evaluatie zet het CDA in op uitbreiding hiervan.
- o Alcoholbeleid: de gemeente heeft beleid hierop geformuleerd uitgaande van preventie, uitstel van het eerste alcohol nuttigen (leeftijd) en vermindering (hoeveelheid). Vooral jonge jeugd heeft hierbij onze aandacht nu jongeren steeds jonger drinken en de gezondheids- en sociale gevolgen daarbij groot zijn.
Daarom moet de gedragscode voor de Keten nu daadwerkelijk worden uitgevoerd. Tevens is blijvend inzet nodig op voorlichtingsprojecten op scholen. Daarbij vindt het CDA het vooral belangrijk dat ouders zijn of worden betrokken en hun verantwoordelijkheid hierin op zich nemen.
De gemeente moet toe zien op de controle en handhaving ten aanzien van het alcohol-, schenkings- en toelatingsbeleid in het uitgaansleven.
- o De gemeente heeft aandacht voor de groeiende problematiek van zwaarlijvigheid en probeert dit tegen te gaan door kennismaking met sport te stimuleren.

Jeugdzorg

Jeugdzorg betreft een wettelijke verantwoordelijkheid van de provincie. In de praktijk weten gemeenten vaak veel beter wat er leeft en kunnen zij flexibeler inspelen op acute zorgvragen. Bovendien is jeugdzorg een onmisbare keten in de gehele schakel van jeugdgezondheidszorg tot en met jeugdbeleid. De gemeente moet hier regie op voeren.

De kansstructuur (als zorgnetwerk rondom jeugd) in Kampen werkt en daarbij heeft de gemeente een regierol. Deze regierol kan nader worden uitgewerkt binnen de Centra voor Jeugd en Gezin. Scholen hebben een groot signalerend vermogen; dat moeten we benutten. Afstemming van jeugdhulpteams met maatschappelijk werk en andere partijen vindt plaats en is tevens gericht op scholen. De inzet van deze structuur is preventie. De gemeente ontplooit in het kader van vroegsignalering en haar regierol initiatieven om naast het LEA/OOGO (afkortingen verklaren!) overleg met de schoolbesturen regulier zorgoverleg te houden met zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs.

Met verenigingen (bijvoorbeeld op het gebied van sport) worden prestatieafspraken gemaakt om doelgroepen te bedienen, onder meer door het opstellen van programma's die gericht zijn op een gezondere leefstijl van jonge kinderen. De subsidie kan hiervoor worden ingezet.

Gehandicapten

Uitgangspunt is het bereiken van een maximaal niveau van leven, ook voor mensen met een handicap. Mensen met een functionele beperking of handicap verdienen ondersteuning waar dat nodig is. Het CDA is voorstander van structurele samenwerking tussen zorgaanbieders en zorgfinanciers, zodat gehandicapten via één loket alle relevante informatie kunnen krijgen. Dat loket dient tevens een coördinerende rol te vervullen. Het CDA vindt dat gehandicapten, binnen vast te stellen grenzen, moeten kunnen beschikken over een persoonsgebondenbudget (pgb) zodat zij zelf de benodigde zorg kunnen inkopen. Op de besteding van het pgb dient controle plaats te vinden.

In de gemeente aanwezige voorzieningen (bijvoorbeeld de muziekscholen, sportverenigingen, de zwembaden, Quintus, de kinderboerderij) dienen ook toegankelijk te zijn voor gehandicapten, zo veel mogelijk in samenwerking met de bestaande reguliere gehandicaptenzorg. In dit kader heeft de gemeente een regierol.

De doelgroep mensen met een beperking moet actief inspraak hebben bij de voorbereidingen op contracten met (nieuwe) leveranciers of dienstverleners, bijvoorbeeld inspraak op het

programma van eisen voorafgaande aan een aanbesteding. Hierbij is onder meer te denken aan het regiovervoer.

De gemeente dient nauwlettend toe te zien op goede uitoefening van het gehandicaptenvervoer. Bij de gemeente ingediende klachten dienen zorgvuldig te worden behandeld en teruggekoppeld met de vervoerder..

Bestrijding sociaal isolement en armoede

Bij de bestrijding van armoede is het van belang onderscheid te maken tussen armoede als de oorzaak van problemen en armoede als het gevolg daarvan. Voor het CDA staat voorop dat mensen redelijkerwijs van een inkomen rond moeten kunnen komen en de noodzakelijke kosten van het bestaan moeten kunnen opbrengen. Wanneer dat niet lukt, zal de overheid de helpende hand moeten bieden via inkomensbeleid. Het is vooral van belang om attent te zijn op de hoogte van vaste lasten, kosten voor wonen (energie), zorg en kinderen. Sommige mensen belanden in armoede omdat ze op allerlei manieren in het leven vastlopen: relatieproblemen, een gebrekkig financieel beheer, gemis aan een structuur en discipline, verslaving enzovoort. In dat geval is extra inkomensondersteuning geen oplossing, maar zijn andere vormen van sociale en maatschappelijke ondersteuning nodig.

In het algemeen geldt volgens het CDA dat –voor zover mogelijk- betaald werk de beste manier is om uit armoede te ontsnappen. De gemeente heeft dus een taak mensen die aan het werk kunnen, weer aan het werk te krijgen. Niet iedereen kan betaald werk verrichten. Dan komen oplossingen in de sfeer van de Wet sociale werkvoorziening of maatschappelijke participatie in de vorm van vrijwilligerswerk in beeld.

In de visie van het CDA zoekt de gemeente niet alleen naar oplossingen voor bestrijding van armoede, maar gaat zij tevens het gesprek aan met het maatschappelijk middenveld: kerken, levensbeschouwelijke organisaties, vrouwengroepen, migranten- en gehandicaptenorganisaties enzovoort. Ook goede afspraken met woningcorporaties, sociaal en maatschappelijk werk en kredietverlenende instanties zijn van belang. Zo komen gemeente en gemeenschap tot een lokaal programma, gericht op het bestrijden van armoede en sociaal isolement bij mensen met een minimuminkomen zonder reëel perspectief op betaald werk. De gemeente heeft al diverse regelingen ten aanzien van armoedebestrijding en ondersteuning voor minima, bijvoorbeeld de declaratieregeling, spaarlampenactie en computerregeling en collectieve ziektekostenverzekering. Aandachtspunt daarbij is dat de doelgroep niet altijd bekend is bij de gemeente (mensen durven, willen of weten niet te melden) of wordt bereikt. Daarom moet de gemeente aandacht hebben voor communicatie.

Het CDA heeft in de afgelopen periode een initiatiefvoorstel ingebracht ten aanzien van een Jeugdsportfonds. Dat fonds moet deze periode vorm krijgen door de oprichting van of aansluiting bij het Jeugdsportfonds Overijssel.

Vooruitlopend op wet- en regelgeving werkt de gemeente aan uitkering van aanvullende bijstand voor ouderen met alleen AOW (al dan niet aangevuld met een klein aanvullend pensioen) via de Sociale Verzekeringsbank.

Het CDA pleit voor een preventief beleid vanuit de gemeente met betrekking tot (problematische) schulden. De gemeente ondersteunt het aanbieden van cursussen gericht op budgetbeheer. De gemeente maakt afspraken met woningcorporaties met betrekking tot het tijdig signaleren van huurschulden, zodat huisuitzettingen wellicht kunnen worden voorkomen. Deze afspraken kunnen er bijvoorbeeld toe leiden, dat vroegtijdig schuldhulpverlening plaatsvindt.

Het CDA zet zich in voor kwijtschelding van de OZB en de afvalstoffenheffing voor mensen met een minimuminkomen. Aan bijstandsgerechtigden zonder uitzicht op een betaalde baan en belastingplichtigen van 65 jaar en ouder die meerdere opeenvolgende jaren kwijtschelding hebben aangevraagd en gekregen, wordt geen gemeentelijke belastingaanslag meer gestuurd. Betrokkenen zijn verplicht eventuele wijzigingen in hun inkomenspositie aan de gemeente te melden. Door middel van een steekproefsgewijze controle gaat de gemeente na of dit inderdaad het geval is.

De Sociale werkvoorziening, arbeidsgehandicapten en Wet werk en bijstand (WWB): Kampen heeft samen met Dronten een sociale werkvoorziening, te weten IMPact. Het CDA heeft oog voor de wachtlijstproblematiek en benut haar kanalen om dit bij de rijksoverheid aan de orde te stellen.

Het CDA vindt dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven door bijvoorbeeld WSW'ers, arbeidsgehandicapten of anderszins mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (WWB'ers) in te zetten voor catering, groenvoorziening en post en aandacht voor de doelgroep bij gemeentelijke aanbestedingen te hebben.

Opvang en Verslaving

Voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en vrouwenopvang voert centrum-gemeente Zwolle het beleid mede uit voor Kampen. Dit betekent dat de gemeente goede afspraken moet maken met Zwolle bij de uitvoering van het zogeheten Stedelijk Kompas.

Het CDA Kampen is voor een gestructureerde opvang van dak- en thuislozen. Regionale samenwerking is een vereiste wil de opvang en zorg optimaal kunnen zijn. Op lange termijn moet het beleid gericht zijn op terugkeer van deze kwetsbare groepen in de samenleving. Hulp aan dak- en thuislozen moet fasegewijs worden afgebouwd van opvang via begeleiding naar herstel van zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid.

Ten aanzien van verslavingszorg vindt het CDA dat verslaafden vervallen tot afhankelijkheid maar verantwoordelijk blijven voor hun eigen gedrag. Vooral jonge verslaafden vragen aandacht. In de visie van het CDA telt ieder mens: niemand mag worden afgeschreven door de samenleving. Drugsverslaafden moeten daarom worden geholpen –desnoods tegen hun wil- af te komen van hun verslaving. De aanpak van drugsproblematiek die het CDA voorstaat, is gericht op afkicken en vervolgens resocialisatie van verslaafden in combinatie met bestrijding van overlast en criminaliteit als gevolg van drugsgebruik en –handel.

5. Vrijwilligers, sport, cultuur en integratie

Het CDA gelooft in een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. Heel praktisch ziet men dit terug daar waar mensen participeren in verenigingen.

Het gemeentelijke beleid moet gericht zijn op het faciliteren van verenigingen voor zover zij een maatschappelijk doel nastreven. Het subsidiebeleid moet daarop ingericht zijn.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligers zijn de ruggengraat van onze samenleving. Veel maatschappelijk nuttige taken zouden blijven liggen als er geen mensen zouden zijn die zich onbezoldigd willen inzetten voor de medemens. Vrijwilligers moeten hierin ondersteund worden, door hen inspraak te geven in beleid, voorzieningen te bieden voor deskundigheidsbevordering en door praktische ondersteuning.

In de gemeente Kampen biedt de VrijwilligersCentrale Kampen ondersteuning door het bieden van cursussen, coördineren van vraag en aanbod en het aanbieden van bepaalde verzekeringen voor (vrijwillige) bestuurders en vrijwilligers.

Nadrukkelijk zal er aandacht moeten zijn voor het werven en behouden van jongeren als vrijwilligers (onder meer door de maatschappelijke stage).

Ook zal aan de steeds groter groeiende groep actieve senioren worden gevraagd om zich te blijven inzetten als vrijwilliger. Hierop moet regie worden gevoerd.

Mantelzorg

Mantelzorgers zijn mensen die zorgtaken op zich hebben genomen voor een dierbare die is aangewezen op hulp en verzorging. Gemeenten kunnen zorgen voor een stuk verlichting voor deze vaak zwaarbelaste mensen. Via reguliere subsidies kan de gemeente Kampen het maatschappelijk werk of de openbare geestelijke gezondheidssector stimuleren specifiek beleid te voeren voor de mantelzorgers. Ook moet er sprake zijn van deskundigheidsbevordering bij deze organisaties zodat niet alleen een collectief ondersteuningsaanbod maar tevens maatwerk geleverd kan worden.

Het CDA vindt dat de gemeente Kampen de waardering van vrijwilligers en mantelzorgers tot uitdrukking moet laten komen door hen te ondersteunen bij hun waardevolle taak. De gemeente doet dit door gemeentelijke subsidies te bestemmen voor organisaties of initiatieven die vrijwilligers en mantelzorgers ondersteunen.

Maatschappelijke stage

De maatschappelijke stage is vanaf 2011 een verplicht onderdeel van het curriculum van de middelbare scholen. Gemeenten hebben een belangrijke verantwoordelijkheid gekregen om vraag en aanbod goed op elkaar af te stemmen. Voor deze makelaarsfunctie zijn middelen beschikbaar via het gemeentefonds. In de gemeente Kampen heeft de Vrijwilligerscentrale deze rol gekregen.

Het CDA is voorstander van de uitvoering van de maatschappelijke stage en wil dat de gemeente via de Vrijwilligerscentrale de vinger aan de pols hierbij houdt en dat de middelen daadwerkelijk voor de uitvoering worden benut. Daarbij speelt de afstemming met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties een grote rol. Vraag en aanbod worden zo bij elkaar gebracht.

Het CDA wil dat de gemeente actief in gesprek gaat met scholen om daadwerkelijk werk te maken van de maatschappelijke stage. Scholen hebben immers naast een pedagogische ook een maatschappelijke functie door jongeren voor te bereiden op hun taak in de maatschappij.

Het CDA wil zelf maatschappelijke stages binnen het CDA bieden, maar wil ook dat de gemeente aanbiedt dat een maatschappelijke stage kan worden gelopen bij aan haar gelieerde instellingen zoals Sportservice Kampen. Ook op die manier worden jongeren maatschappelijk betrokken en betrokken bij de gemeente!

Kerken en levensbeschouwelijke organisaties

Kerken, moskeeën, synagogen en levensbeschouwelijke organisaties, zoals het Leger des Heils, vervullen een belangrijke rol bij de bewustwording van en het zoeken naar oplossingen van maatschappelijke problemen.

Het CDA wil dat kerken en daarmee te vergelijken instituties betrokken worden bij de uitvoering van (onderdelen van) de WMO. Kerken vervullen een belangrijke rol qua ondersteuning van mensen, maar ook in het signaleren van knelpunten.

Sport

Sporten en meer bewegen is essentieel voor een goede gezondheid. Ook heeft sport een belangrijke maatschappelijke en sociale functie voor individuen en de gemeenschap als geheel.

Maar liefst twee op de drie Kampenaren zijn betrokken bij sport. Sport leeft in Kampen. Sport zorgt in Kampen voor sociale cohesie.

Het CDA hecht aan een bloeiend (sport)verenigingsleven. De gemeente biedt sportverenigingen financiële en organisatorische ondersteuning (sportservice) waar nodig.

Het gemeentelijk sportbeleid moet gericht zijn op alle leeftijden.

Sportverenigingen krijgen naast hun primaire functie in toenemende mate een maatschappelijke rol bij de aanpak van sociale problemen en het bevorderen van gezondheidsbewustzijn. De gemeente moet daarom sportverenigingen zowel financieel als organisatorisch ondersteunen. Het subsidiebeleid moet sport betaalbaar en bereikbaar houden voor de inwoners. Dat burgers daaraan zelf financieel bijdragen is vanzelfsprekend. Voor mensen met een minimuminkomen (c.q. laag inkomen tot 115% van het minimum) wordt sportbeoefening onderdeel van het gemeentelijke armoedebeleid.

De gemeente draagt zorg voor afspraken met de Sportraad met betrekking tot het aanbod van Kamper verenigingen voor gehandicaptensport, zoals dit wordt aangeboden door bijvoorbeeld KHC (voetbal) en SPGIJ en SAPK (paardrijden).

Ten aanzien van sportaccommodaties in velden en kleedkamers vindt het CDA de in de Sportnota genoemde 'Kamper Norm' pleisterwerk. Het is een norm die niet op de toekomst is gericht. Het CDA wil in overleg met verenigingen en Sportraad op termijn toewerken naar een stappenplan om die NOC*NSF-norm te halen voor wat betreft de kleedkamers.

Het CDA is bij het afwegen van kosten en baten voorstander van het realiseren van multifunctionele sportaccommodaties zodat voorzieningen optimaal gebruikt kunnen worden.

Het CDA is ook voorstander vanuit betere exploitatie en hogere en intensievere bespeelbaarheid (en daardoor minder ruimtebeslag) van kunstgrassportvelden! Gelet op de financiële situatie van de gemeente Kampen moet worden bezien of en waar kunstgrasvelden versneld kunnen worden aangelegd.

Het CDA spant zich in voor behoud van zwembad Sonnenberch in IJsselmuiden. Nieuwbouw van een zwembad in Kampen, ter vervanging van het huidige zwembad, moet zo snel mogelijk plaatsvinden, gezien de (te) hoog oplopende onderhouds- en exploitatiekosten van het huidige bad. Uitgangspunt bij de nieuwbouw moet zijn dat de exploitatiekosten in de toekomst verminderen. Duurzaamheid en energiebesparing staan voorop.

Erfgoed

Elke gemeenschap moet zorgvuldig en respectvol met haar erfgoed omgaan. Kampen heeft de rijkdom van een prachtige historische binnenstad, de historie van een Hanzestad en honderden (rijks)monumenten. Dit is een kracht en onderscheidend vermogen van onze stad in toeristisch recreatief opzicht, maar ook als vestigingsplaats.

Die historie en monumenten vragen ook om behoud en onderhoud. Daarvoor maakt het CDA zich al jaren sterk en met succes, zoals o.a. voor de Nieuwe Toren en Buitenkerk. Deze lobby naar het rijk en provincie voor subsidie voor onze (rijks)monumenten zetten wij voort.

Van sectoraal beleid tot geïntegreerd erfgoedbeleid.

De gemeente Kampen is rijk aan een grote verscheidenheid aan cultureel erfgoed. Daartoe dient een Erfgoednota te worden opgesteld.

De doelstelling van het opstellen van de Erfgoednota is het actualiseren en integreren van bestaand beleid, om van objectgericht naar omgevingsgericht beleid te komen, en cultuurhistorie te gebruiken als ontwikkelingskansen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij landelijke en lokale ontwikkelingen, zoals het nieuwe rijksbeleid ten aanzien van erfgoed en de ontwikkeling van gemeentelijk archeologisch beleid. Door de ontwikkeling van erfgoedbeleid zal de cultuurhistorische factor een zichtbare en samenhangende rol krijgen bij ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor de identiteit van de gemeente Kampen wordt versterkt.

Kunst

Afgelopen periode is de Cultuurnota tot stand gekomen. Dat proces heeft lang geduurd, maar het CDA vindt dat vooral de afstemming met belangrijke cultuurpartners zoals de Stadsgehoorzaal en Quintus daarbij van belang zijn. Het CDA Kampen blijft voorstander van het verzelfstandigen van de Stadsgehoorzaal. Een zelfstandige schouwburg heeft meer mogelijkheden een eigen beleid te ontwikkelen en externe partijen –financieel– aan zich te binden. In prestatieafspraken worden onder andere afspraken gemaakt over culturele educatie voor de scholen, het gebruik van de schouwburg door amateurverenigingen en het waarborgen van laagdrempeligheid voor de burgers van onze stad.

Belangrijke uitgangspunten uit de Cultuurnota voor het CDA zijn de aandacht voor de dorpen en het instandhouden dan wel voorzien van de dorpen van een bibliobus en het onderzoek naar combinaties van functies als onderwijs en cultuur (buitenschoolse activiteiten et cetera) en het atelierbeleid.

Een bijzonder onderdeel van kunst is de amateurkunst. In het kader van het onderwijs of buitenschoolse activiteiten kunnen kinderen en jongeren zich bewust worden van hun talenten voor creatieve zaken. Dit moet verder gestimuleerd worden.

Het CDA daagt kunstenaars uit óók ondernemer te zijn. Te lang is kunst- en cultuurbeleid vooral subsidiebeleid geweest. Samen met het bedrijfsleven moet meerwaarde gezien en gevonden worden opdat cultuuruitingen kunnen rekenen op draagvlak in de lokale gemeenschap, waarvoor – indien aan de orde – ook een financiële prijs moet worden betaald. De gemeente Kampen kan daarbij faciliteren, bijvoorbeeld in het kader van de stimulering van ‘creatieve bedrijvigheid’.

Integratie en participatie

De gemeente Kampen stimuleert binding en ontmoeting en ondersteunt activiteiten uit de samenleving die zijn gericht op binding en ontmoeting tussen verschillende bevolkingsgroepen (interculturele activiteiten).

Het CDA vindt dat de gemeente waar nodig ondersteuning in de opvoeding moet bieden aan zowel ouders als kinderen, ongeacht afkomst en etnische achtergrond. Dit moet in samenwerking met verloskundigen, consultatiebureaus en scholen.

Beheersing van de Nederlandse taal is onmisbaar om te kunnen communiceren en functioneren in onze samenleving. De gemeente heeft de taak om taalcursussen en inburgeringstrajecten te organiseren voor migranten. Het CDA vindt dat een gemeente hier bovenop moet zitten, omdat het migranten helpt een weg te vinden in de maatschappij. Voor oudkomers wil het CDA laagdrempelige taalcursussen via scholen en wijkcentra realiseren. Voor nieuwkomers is het snel aanleren van het Nederlands onderdeel van het inburgeringstraject, het liefst in combinatie met (vrijwilligers)werk. Integratie en inburgering kunnen slechts succesvol zijn als migranten met respect voor hun cultuur, religie en traditie worden bejegend. Omgekeerd mag van migranten respect voor de waarden en normen in onze samenleving worden gevraagd. Bevordering van de maatschappelijk participatie vraagt om gelijke kansen op de arbeidsmarkt bij een zelfde startpositie als de niet-migranten.

6. Ruimtelijke Ontwikkelingen

De inrichting van de publieke ruimte raakt ons allen. Het gaat om het scheppen van een zo goed mogelijk evenwicht tussen wonen, werken en recreëren, tussen economische en ecologische functies. Ruimtelijke ordening is een middel en geen doel. Het is een belangrijk instrument om leefbaarheid in gemeenten in stand te houden en te bevorderen.

In de gemeente Kampen ligt de opgave om stad en dorpen bij elkaar te houden en te versterken. Het betrekken van inwoners bij ruimtelijke ontwikkelingen is dan ook essentieel.

Stad en platteland

De stad Kampen en het omliggende landelijke gebied met haar dorpen kunnen niet zonder elkaar. De stad kan voor haar ontwikkeling niet zonder de dorpen. Tegelijk vormt de stad voor de inwoners van de dorpen een oriëntatie en een economische en culturele motor. Dat vraagt om goede afstemming en samenwerking tussen de stad Kampen en de omliggende dorpen. Noch de stad, noch de dorpen moeten met de rug naar elkaar staan, maar zij moeten elkaar versterken.

Het CDA wil voorkomen dat er verrommeling en verval optreedt op het platteland door vrijkomende (agrarische) gebouwen. Het CDA wil beleid opstellen om te komen tot een visie op hergebruik van vrijkomende gebouwen op het platteland. Tevens overweegt het CDA het opstellen van regelingen om zo de vergroening van de erven, bijvoorbeeld door het plaatsen van groensingels, te stimuleren. Hiervoor kan samenwerking worden gezocht met de provincie in het kader van Nationaal Landschap IJsseldelta.

Dorpen

Het CDA kiest voor een gemeentebestuur zo dicht mogelijk bij burgers en gemeenschap(pen). Burgerparticipatie staat daarbij centraal.

Dit betekent voor een meerkernige gemeente als Kampen het instellen van dorpsverenigingen waar die nog niet zijn en het ondersteunen daarvan waar dat wel het geval is. De wijken en dorpen, die wel beschikken over een wijk/dorpsvereniging kunnen een ambassadeursfunctie vervullen voor de wijken/dorpen, die nog niet beschikken over een wijk/dorpsvereniging. Wijk/dorpsverenigingen geven de gemeente gevraagd en ongevraagd advies. Andersom betreft de gemeente de wijk/dorpsverenigingen actief bij beleidsbeslissingen, die betrekking hebben op de wijken en dorpen.

Het CDA stimuleert wijk en/of straatgericht werken. Voor de uitvoering kan een wijk en/of straat meer uitvoeringsbevoegdheden krijgen en zonedig bijpassende middelen. De halfjaarlijkse wijkschouwen moeten uitgroeien tot thema-avonden en discussie-avonden over relevante beleidsthema's voor de wijken en dorpen.

Wonen voor iedereen

Wonen is een eerste levensbehoefte. Aan de hand van demografische ontwikkelingen wordt bepaald of er behoefte is aan nieuwe woningen.

Helaas is de woningmarkt voor veel mensen minder toegankelijk en betaalbaar dan het CDA zou willen. Het CDA staat een actief doelgroepenbeleid voor als het gaat om woningbouw voor starters en senioren. Beide groepen komen moeilijk aan een kwalitatief goede en betaalbare woning. Als er voldoende goede woningen voor senioren worden gebouwd, komt er doorstroom op gang die mede ruimte biedt aan starters. De gemeente maakt concrete afspraken over het nieuwbouwprogramma met ontwikkelaars en woningcorporaties. Daarnaast kan de gemeente gerichte maatregelen treffen voor doelgroepen, zoals het bevorderen van de bouw van meergeneratiewoningen, het verstrekken van startersleningen, het geven van begeleiding en advies, enzovoorts.

Wonen in de dorpen

Voor de dorpen is het van belang om te bouwen voor behoefte, voornamelijk voor starters en senioren. Nieuwbouw is van belang vanwege het draagvlak voor voorzieningen en het sociale functioneren van de lokale gemeenschap. Tevens is van belang dat er sprake is van een continue woningbouw, zodat er geen “gaten” vallen in klassen van basisscholen, sportverenigingen en kerken. Hierover zouden afspraken kunnen worden gemaakt tussen de gemeente en woningcorporaties in samenspraak met de diverse dorpsverenigingen.

Het CDA is vóór het handhaven van de lokale bindingseisen voor het wonen in kleine dorpen. Het CDA heeft het standpunt dat dorpen niet bij voorbaat op slot mogen voor woningbouw, maar de nuancering hiervan is gelegen in de demografische ontwikkelingen.

Tot slot moet de woningbouw in Grafhorst, 's-Heerenbroek, Kampereiland, Kamperveen/De Zande, Wilsum, IJsselmuiden en Zalk passen bij de eigenheid van het gebied. Er moet sprake zijn van “dorps bouwen”, onder meer voor wat betreft de dichtheid van bouwen.

Het CDA stelt dat het opstellen van een – voor de diverse kernen passend - beeldkwaliteitsplan hier een bijdrage aan zou kunnen leveren.

Ook is het CDA van mening dat de gemeente zich ervoor moet inzetten dat ieder dorp van een zekere omvang beschikt over een gemeenschapshuis waarin diverse activiteiten plaats kunnen vinden.

Het CDA kiest ervoor om ook in de dorpen mensen in staat te stellen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. In dit verband moet onder meer levensloopbestendig bouwen worden bevorderd. Ter voorkoming van eenzaamheid van mensen vraagt moeten “ontmoetingsfuncties” in bijvoorbeeld dorpshuizen worden gecreëerd.

Onderzocht moet worden of in navolging van de bibliobus een rijdend WMO-loket mogelijk is.

De vertramming van het Kamper lijntje moet leiden tot een grotere mobiliteit van inwoners uit de dorpen. Hier werkt de gemeente positief aan mee, bijvoorbeeld door het inzetten van een uitgebreidere variant van de buurtbus.

Wonen in de stad

Het gemeentelijke beleid moet gericht zijn op het ontwikkelen van wijken met voorzieningen. Op die manier wordt de leefbaarheid van een wijk en de solidariteit van de bewoners versterkt. In samenwerking met woningbouwverenigingen wordt wonen (ook) boven winkels in de binnenstad bevorderd.

De stad kan uitbreiden indien de demografische ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. In dat verband moeten de afspraken over woningbouw in het kader van netwerkstad Zwolle-Kampen worden nagekomen. Inbreiden is slechts mogelijk, indien hiermee voldoende rust en groen voor de stad wordt behouden. Het behouden van groene ruimtes is essentieel.

Woningcorporaties

Het CDA blijft woningcorporaties aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te investeren in woningen en hun omgeving. Renovatie en sloop van woningen vinden plaats op basis van gezamenlijke afspraken tussen gemeente en woningcorporaties. Ook over de aan-

en verkoop van corporatiewoningen maakt de gemeente afspraken met woningcorporaties met het oog op de strategische kernvoorraad huurwoningen. Tevens kunnen er afspraken worden gemaakt over het aanbieden van vrijkomende gemeentelijke gronden aan corporaties

als woningbouwlocaties voor sociale woningbouw. Tot slot moeten er afspraken worden gemaakt met woningcorporaties over de huisvesting van mensen die onder de generaal pardonregeling asielzoekers vallen en woonachtig zijn in de gemeente.

Landbouw en tuinbouw

Landbouw, natuur en recreatie vormen de ruimtelijke hoofdfuncties in het buitengebied. Er moet een nieuw evenwicht ontstaan waarbij een duurzame, concurrerende agrarische sector, natuur, recreatie en nieuwe, passende economische bedrijvigheid in onderlinge samenwerking ten volle tot hun recht komen. Het CDA wil de agrariër daadwerkelijk de kans geven om het buitengebied te beheren. Dit hoeft niet direct leiden tot netto toename van het ruimtegebruik, door bijvoorbeeld hergebruik van de bestaande agrarische ruimte. Initiatieven zoals een zorgboerderij, kinderopvang op de boerderij, een boerencamping, of een educatiebedrijf bieden nieuwe perspectieven voor agrariërs en plattelandsondernemers. In het kader van de herstructurering van landelijke gebieden is het CDA voorstander van verruiming van de bestemmingsmogelijkheden voor vrijkomende agrarische gebouwen, mits de bestemming en de activiteiten duurzaam zijn en passen bij het karakter van de omgeving. Deze activiteiten kunnen nog steeds een rol spelen in het buitengebied, waaronder het Nationaal Landschap IJsseldelta. Binnen de mogelijkheden die het provinciale streekplan biedt, zal het bestemmingsplan ruimte moeten bieden voor uitbreiding van de horecafunctie in relatie tot 'kamperen bij de boer'. Dat geldt ook voor de verkoop van producten van de boerderij.

Het CDA is van mening dat een agrariër niet alleen voedsel produceert, maar ook *landschap*, en wel bijzonder gewaardeerd landschap. De agrariër is degene die door levering van groene diensten zoals natuur- en landschapsbeheer, vergroten van toegankelijkheid van gronden voor recreatie en door waterbeheer een grote bijdrage kan leveren aan het landschap. Een randvoorwaarde is dat sprake moet kunnen zijn van een bedrijfseconomisch verantwoorde bedrijfsvoering. Het Kampereiland is ondergebracht in een N.V., waarvan de gemeente grootaandeelhouder is. De gemeenteraad kan als grootaandeelhouder kaders stellen. Het beheer is opgedragen aan een rentmeesterskantoor. Deze situatie moet worden voortgezet. Zoals in 2006 door de gemeenteraad is besloten, moet in 2011

het nieuwe pachtbeleid na 5 jaar worden geëvalueerd en moet worden onderzocht of

- goed renderende agrarische bedrijven ontstaan die in staat mogen worden verondersteld de toekomstige ontwikkelingen het hoofd te bieden;
- pachters worden gefaciliteerd om een redelijk inkomen te kunnen verwerven en voldoende besparingen te kunnen plegen voor vervangingsinvesteringen¹
- het vermogen dat besloten ligt in het gemeentelijke bezit veilig is gesteld voor de toekomst;
- een redelijk marktconform financieel rendement wordt behaald dat bijdraagt aan de inkomsten van de gemeente en ruimte biedt voor investeringen in het te voeren pachtbeleid;

---

¹ Niet wordt onderzocht of een individuele pachter dat inkomen ook daadwerkelijk realiseert. Onderzocht dient te worden of de pachters voldoende worden gefaciliteerd om dat inkomen te verwerven. Of de pachter dit inkomen al dan niet daadwerkelijk behaalt, is de verantwoordelijkheid van de pachter en wordt onder meer bepaald door zijn vakkennis en ondernemerskwaliteit.

- een bestuurlijke en organisatorische inpassing in de gemeentelijke organisatie is ontstaan met een transparant besluitvormingsproces waarbij voorkomen wordt dat discussies op detailniveau plaatsvinden binnen college, commissie en gemeenteraad en waarbij verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken helder worden toebedeeld;
- een heldere afbakening is bereikt tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke belangen met betrekking tot Kampereiland.
-

Het CDA staat nog steeds achter dit raadsbesluit.

Bij de invulling van het Nationaal Landschap IJsseldelta moet rekening worden gehouden met de bestaande veehouderij- en tuinbouwbedrijven.

Milieu

Het CDA vindt dat bij ieder nieuwbouwproject duurzaam bouwen het uitgangspunt moet zijn. In nieuwe wijken wordt energiezuinig gebouwd. Innovatieve ontwikkelingen in de energiesector als koude-warmte-opslag en aardwarmte worden gebruikt voor nieuwbouwprojecten. De gemeente moet het goede voorbeeld geven als het gaat om duurzaamheid, bijvoorbeeld door in haar inkoopbeleid rekening te houden met duurzaamheid. Verder vindt het CDA dat de gemeente een extra bijdrage kan leveren aan duurzaamheid door te investeren in energiebesparing in gebouwen en in de openbare ruimte. Een mogelijkheid is om de verlichting van openbare gebouwen uit te schakelen tussen middernacht en de ochtend, mits dat in het kader van sociale veiligheid verantwoord is.

De gemeente dient tevens haar inwoners te informeren over en te stimuleren tot duurzaamheid. Hierbij kunnen stimuleringsmaatregelen, zoals een regeling tot stimulering van zonnecollectoren, worden overwogen.

Met woningcorporaties worden afspraken gemaakt om bij renovatie van woningen te kiezen voor duurzame en energiebesparende investeringen. De gemeente houdt bij het opstellen van haar bestemmingsplannen ook rekening met duurzaamheid, door bijvoorbeeld het ontkoppelen van regenwater te verplichten. Ook het water speelt een nadrukkelijke rol bij het opstellen van bestemmingsplannen. Het waterschap wordt daarbij zo vroeg mogelijk betrokken.

Afval

Afval wordt steeds meer beschouwd als grondstofvoor (nieuwe) productieprocessen. Het afvalstoffenbeleid krijgt daarom op Europees en nationaal niveau nieuwe impulsen, gericht op het nog veel meer her- of anders gebruiken van afval. Het CDA steunt deze benadering van harte, omdat daarmee uitputting van onze aarde wordt tegengegaan. Dit heeft ook gevolgen voor het gemeentelijke afvalbeleid. Vanouds hebben gemeenten een taak ter versterking van het milieubesef van burgers en bedrijven. Die rol kan worden versterkt, bijvoorbeeld door het geven van voorlichting op basis- en middelbare scholen en het aanbieden van lespakketten. Het gebruik van compostbakken kan worden gestimuleerd. Daarnaast moet de gemeente haar inwoners helder en duidelijk informeren over de plaatsen waar afval kan worden aangeboden.

De gemeente stimuleert het verder scheiden van afval. Het apart inzamelen van plastic met ingang van 1 januari 2010 is een onderdeel daarvan.

Een schone publieke ruimte bevordert “schoon gedrag” van burgers. Mede daarom is een actieve aanpak van zwerfafval belangrijk. Het CDA zet daarbij in op preventie, maar wil ook handhaven door middel van het opleggen van hoge boetes aan vervuilers.

Voor de binnenstad van Kampen moet eens nader gekeken worden naar de huisvuilinzameling. Overwogen kan worden om te gaan werken met ondergrondse containers en vuilniszakken in plaats van met kliko's.

Revitalisering industrieterreinen

Het CDA gaat ervan uit dat voor 1 juli 2013 de bestemmingsplannen actueel en digitaal zijn. In de bestemmingsplannen voor industrieterreinen en de winkelgebieden wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen industrie en detailhandel. Er wordt preventief en consequent gehandhaafd op kleinschalige detailhandel op het industrieterrein.

Ook bij revitalisering van industrieterreinen is er aandacht voor duurzaamheid.

Het CDA vindt het verder van belang dat, daar waar mogelijk, eerst bedrijventerreinen worden geherstructureerd alvorens nieuwe worden aangelegd. Afstemming met provincie en Netwerkstad Zwolle-Kampen is belangrijk om te bepalen waar welke industrie moet komen. Er moet sprake zijn van een goede wegeninfrastructuur en ontsluiting van industrieterreinen. Het CDA is voorstander van een tweede ontsluiting van het industrieterrein op RW-50.

Verkeer en vervoer

De gemeente stimuleert het fietsgebruik door goed onderhouden fietspaden. Het uitvoeren van de aanleg van voldoende bewaakte en gratis parkeervoorzieningen voor de fiets heeft de hoogste prioriteit.

Voor de auto moet er sprake zijn van goede parkeervoorzieningen, die goed worden aangegeven met duidelijke bewegwijzering.

De mobiliteitssector moet hier kunnen kiezen uit gratis parkeren aan de rand van de stad of betaald parkeren binnen de stadsgrenzen. Naar behoefte kunnen één of meerdere parkeergarages, bij voorkeur ondergronds, aan de reeds bestaande parkeermogelijkheden worden toegevoegd. Bij te maken keuzes moet er aandacht zijn voor de bezettingsgraad van de parkeergarage(s) alsmede de hier aan gekoppelde exploitatie-uitkomsten. Deze moeten reëel zijn.

Het CDA vindt dat er voldoende aandacht moet zijn voor de veiligheid van kinderen rondom basisscholen. Het CDA denkt daarbij aan het aanwijzen van kids-and-ride-plaatsen waar ouders hun kinderen veilig uit de auto kunnen zetten.

Water

Het CDA ondersteunt de maatregelen vanuit het Rijk, op basis van het rapport van de commissie Veerman, om Kampen "droge voeten te laten houden". De voorkeur gaat daarbij uit naar de "blauwe rivier". De veiligheid van Kampen moet daarbij voorop staan.

Ontsluiting

Kampen dient goed ontsloten te worden, zowel via de weg, als over het spoor en het water. Onderzocht moet worden of het doortrekken van het Kamper lijntje naar het nieuwe Station Zuid mogelijk is. Tevens moet worden onderzocht of doortrekking naar de Zwolse wijk Oosterenk mogelijk is in verband met het aldaar gelegen ziekenhuis met huisartsenpost.

Daarnaast spant het CDA zich in om de N50 op te waarderen naar A50 (vierbaans). Wij zien dat de weg van Dronten naar Kampen (N307) steeds drukker wordt en tot opstoppingen leidt.

Verbeteringen dienen te worden onderzocht in samenwerking met de provincie Flevoland, Overijssel en de gemeenten Kampen en Dronten. Goede ontsluiting voor landbouwverkeer rondom de stad verdient aandacht, gelet op de verkeersveiligheid.

7. Economische ontwikkeling, arbeidsmarkt en werkgelegenheid

7.1 Economische ontwikkeling

De gemeente kan mede bijdragen aan goede randvoorwaarden voor economische ontwikkeling. Het CDA vindt de inbreng van ondernemers zeer belangrijk zodat de gemeente meer vraaggericht gaat werken. Intensief contact met de ondernemersorganisaties is daarvoor een noodzakelijke voorwaarde. Een periodieke bedrijvenpeiling onder alle ondernemers geeft vervolgens nog meer inzicht om de gemeentelijke dienstverlening aan het bedrijfsleven op een hoger plan te brengen.

Het CDA wil – samen met Zwolle in het kader van de Netwerkstad Kampen-Zwolle - een goed gemeentelijk investeringsklimaat ontwikkelen, onder meer door het realiseren van één bedrijvenloket per gemeente of per regio, zowel fysiek als digitaal, zodat ondernemers snel en effectief geholpen worden. Tevens moet voortgang worden gemaakt met de vermindering van de regeldruk.

Verder is het CDA voorstander van het opzetten van een toegankelijke en effectief, proactief opererende ambtelijke organisatie zodat bedrijven rechtstreeks contact hebben over vraagstukken die verder gaan dan die het bedrijvenloket behandelt. De gemeente organiseert – samen met Zwolle - verder regelmatig netwerkbijeenkomsten voor het bedrijfsleven, zodat er meer clusters ontstaan waarin bedrijven toeleverancier van elkaar kunnen zijn en elkaar ondersteunen. De samenwerking binnen de Netwerkstad Kampen-Zwolle dient te worden bevorderd. De meerwaarde van samenwerking is groot: $1+1=3!$

Voor economische ontwikkeling zijn goede ontsluitingen van bedrijventerreinen en een goede weginfrastructuur onontbeerlijk. Ook goede openbaar vervoerverbindingen, ofschoon primair een taak van de provincie en het rijk, zijn belangrijk. Dikwijls nemen gemeenten overigens financieel deel aan grensoverschrijdende infrastructurele projecten die van belang zijn voor de gemeente en de regio.

In samenwerking met het Rijk en de provincie zet de gemeente zich in voor een goede bereikbaarheid over het water, opdat Kampen mainport van het Oosten kan worden.

Het CDA ziet met tevredenheid dat de Zuiderzeehaven voldoet aan de verwachtingen en dat de meeste kavels verkocht zijn. Het CDA Kampen is van mening dat in de periode 2010-2014 onderzocht moet worden of een tweede Zuiderzeehaven mogelijk is.

Een goede vaarverbinding tussen Kampen en Harlingen vraagt om verdieping van de vaargeulen en verbreding van de sluisen in de Afsluitdijk.

De rol van Kampen als Regionaal Overslag Centrum moet worden bevorderd.

Realisering van de Hanzelijn is voor de positie en de ontwikkeling van de gemeente noodzakelijk. Het CDA stelt dat er een station op het grondgebied van de gemeente dient te komen met goede (halvuurs-)verbindingen met Zwolle en Amsterdam. Het gebied rond het nieuwe station moet worden ontwikkeld tot een aantrekkelijke werkomgeving door onder meer de bouw van kantoren met een hoogwaardige stedenbouwkundige invulling en architectuur. De gemeente zal zich krachtig inspannen om voldoende waarborgen en compensatie te verkrijgen met betrekking tot negatieve aspecten als geluidsbelasting en doorsnijding van de landbouwstructuur en het landschap.

Het huidige station moet een centrum van openbaar vervoer voor de gemeente blijven en is ook voor de ontwikkeling van het gebied Zwolle-Kampen van groot belang. Het gebied rond dit station moet verder worden ontwikkeld. Kansen, ook op het gebied van werkgelegenheid, moeten maximaal worden benut.

Wat bedrijventerreinen betreft zijn, naast goede bereikbaarheid, de trefwoorden ‘schoon, heel en veilig’ uitgangspunt bij ontwikkeling, beheer en onderhoud. De gemeente stimuleert het concept van particulier parkmanagement voor bedrijventerreinen.

Het CDA is voorstander van preventief cameratoezicht op industrieterreinen. In de praktijk heeft een dergelijk systeem zich bewezen: het aantal inbraken in bedrijfsgebouwen is daar drastisch teruggelopen.

Land-en tuinbouw

Landbouwstructuurversterking moet worden bevorderd. Een randvoorwaarde is dat sprake moet kunnen zijn van een bedrijfseconomisch verantwoorde bedrijfsvoering.

Het tuinbouwgebied De Koekoek is van groot belang voor de werkgelegenheid in de gemeente Kampen en de regio. Het bedrijfsplan met betrekking tot de Koekoek moet worden uitgevoerd, rekening houdend met de financieel-economische crisis.

Omdat energie voor de tuinders steeds nadrukkelijker een rol speelt in de bedrijfsvoering, biedt de gemeente tuinders de ruimte om zich bezig te houden met het ontwikkelen van duurzame energieprojecten. Met het huidige project aardwarmte staan we pas aan het begin van allerlei duurzame ontwikkelingen op dit gebied. De gemeente dient positieve medewerking te verlenen aan de teruglevering vanuit warmtekrachtkoppeling (WKK) alsmede het realiseren van warmtevoorziening door middel van aardwarmte. Dit heeft ook gunstige milieuaspecten.

De infrastructuur van de Koekoek, met name de ontsluiting, dient sterk te worden verbeterd. Primair moet aan reeds gevestigde bedrijven de mogelijkheid worden geboden verder uit te breiden, te moderniseren en de bedrijfsvoering aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen en inzichten.

Detailhandel

Uitgangspunt is dat de binnenstad van Kampen het economische hart van de detailhandel blijft. De wijkwinkelcentra behouden hun functie ter bediening van de buurt.

Vormen van detailhandel die niet goed in de binnenstad en/of wijkwinkelcentra passen, horen op bedrijventerreinen, al dan niet langs grote wegen. Een van de vormen daarvan is perifere detailhandelsvestiging (PDV). Hierbij dient te worden gedacht aan detailhandel in brand- en explosiegevaarlijke stoffen alsmede aan artikelen die door hun aard en omvang een groot oppervlak vragen, zoals auto's, boten, caravans, tuincentra, grove bouwmaterialen, keukens, sanitair, woninginrichting. Hierbij wordt de branchering als eerste criterium gevolgd.

Een ander criterium voor detailhandel die niet in de reguliere winkelcentra horen, is de oppervlakte van het bedrijf. Deze vorm wordt aangeduid als grootschalige detailhandelsvestiging (GDV). Hierbij geldt een ondergrens van 1500 m² winkelvloeroppervlakte.

De keuze van vestiging van detailhandelsbedrijven op bedrijventerreinen dient te worden gemotiveerd vanuit ruimtelijke kwaliteit, en niet vanuit argumenten van concurrentiebeperking. Bij ruimtelijke kwaliteit moet worden gedacht aan het beschermen van de leefbaarheid van een gebied, (voorkomen van) leegstand, overlast en verpaupering. Er mag geen duurzame ontvricting van de distributieplanologische voorzieningenstructuur plaatsvinden door vestiging van bedrijven op bedrijventerreinen. Er moet een goede verkeersafwikkeling zijn en er mag geen onevenredige parkeerdruk op openbare ruimten zijn. Het te vestigen bedrijf moet zelf zorgen voor voldoende parkeergelegenheid.

Overwogen zou kunnen worden om bepaalde bedrijven te clusteren, zoals bedrijven op het gebied van het wonen alsmede autobedrijven. Deze clustering dient dan plaats te vinden op het Melmerpark.

Aan gevestigde bedrijven moet de mogelijkheid worden geboden uit te breiden op de bestaande locatie.

7.2 Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

Bevordering van werkgelegenheid is van het grootste belang. Het CDA vindt betaald werk de beste vorm van sociale zekerheid. Betaalde arbeid geeft mensen niet alleen een eigen verdiend inkomen: werken biedt ook mogelijkheden tot verdere zelfontplooiing, het opdoen van sociale contacten en geeft mensen het gevoel erbij te horen in de samenleving.

Langdurige werkloosheid is voor veel mensen een tragedie, omdat na verloop van tijd het inkomen daalt naar het sociaal minimum, het sociale netwerk afbrokkelt en de prikkeling tot activiteit steeds minder wordt. Uiteraard geldt dit niet voor iedereen, maar het is wel een reëel gevaar. Juist daarom wil het CDA zich inzetten voor een zo groot mogelijke uitstroom naar werk. De Wet werk en bijstand (WWB) biedt daarvoor veel aanknopingspunten, maar vereist ook door beperktere budgetten heldere keuzes.

Gemeenten krijgen bij bevordering van werkgelegenheid een grotere rol. De gemeente moet bevorderen dat wie kan werken, ook aan de slag wordt geholpen. Vooral jongeren van 18 tot 23 jaar mogen niet aan de kant (blijven) staan.

De integratie van delen van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) tot het werkbedrijf biedt kansen voor de gemeente om goede samenwerkingsverbanden op te zetten.

In Kampen dient een nevenvestiging van het Werkbedrijf te komen.

Het CDA is van mening dat de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt verbeterd moet worden. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid voor de reïntegratie van bijstandsgerechtigden, hebben veel contacten met bedrijfsleven en het onderwijs. Het CDA steunt het opzetten van één loket voor werkzoekenden en werkgevers in arbeidsmarktregio's.

Uitkeringsgerechtigden moeten dwingender worden toegeleid naar de arbeidsmarkt; tegenover het recht op een uitkering staat de plicht van uitkeringsontvangers om zo snel als mogelijk uit de uitkeringssituatie te geraken door een aanbod van werk of van scholing te accepteren. Voor diegenen die niet mee kunnen in het reguliere arbeidsproces zijn de inspanningen van de gemeente en maatschappelijke organisaties gericht op andere vormen van participatie. Gemeenten moeten daarom zo veel mogelijk verbindingen gaan leggen tussen de WMO, de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), de Wet integratie burgers (WIB) en de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). Hierdoor kunnen zo veel mogelijk mensen participeren. Het Participatiefonds⁶ kan daartoe een impuls leveren. Is regulier werk geen optie, dan kan men bijvoorbeeld vrijwilligerswerk in het kader van de WMO doen. Uitkeringsgerechtigden krijgen op deze wijze weer werkervaring en doen weer werkritme op.

Jongeren

Jongeren (18-23 jaar) zijn de leeftijdsgroep die de hoogste prioriteit verdient bij werkgelegenheids-bevordering. Daarom wil het CDA dat alle jongeren die een bijstandsuitkering aanvragen direct actief aan de slag gaan in een gemeentelijk traject. Wie (nog) geen diploma heeft, moet de kans krijgen om, eventueel in een leer-werk-traject, alsnog

een startkwalificatie te halen. Verder vindt het CDA dat *alle* jongeren met behulp van sollicitatiecursussen, arbeidstrainingen, het opdoen van werkervaring met behoud van uitkering en actieve samenwerking met bedrijven zo snel mogelijk aan regulier werk moeten worden geholpen.

Gezinnen met kinderen

Ten aanzien van eenoudergezinnen die leven van een bijstandsuitkering, vindt het CDA dat sprake moet zijn van een goede balans tussen de ouderlijke zorgplicht voor het kind en het zich beschikbaar stellen voor de arbeidsmarkt.

Voor gezinnen met kinderen is het langdurig aangewezen zijn op de bijstand extra moeilijk, juist ook voor de kinderen. Daarom vindt het CDA dat bij gezinnen met kinderen door de gemeente een extra inspanning moet worden verricht bij het bemiddelen van de ouder(s) naar werk.

Het CDA erkent echter ook dat het verzorgen en opvoeden van kinderen een belangrijke taak is, die de mogelijkheden tot vinden van werk beperken. Vooral voor alleenstaande ouders kan het moeilijk zijn om zorg en opvoeding van de kinderen te combineren met een fulltime baan. De WWB biedt daarom de mogelijkheid om deze groep geheel of gedeeltelijk een ontheffing te geven van de sollicitatieplicht. Het CDA pleit ervoor hiervan gebruik te maken. Om toch contact met de arbeidsmarkt te houden kan parttime werken voor deze groep financieel worden gestimuleerd door middel van een premie.

7.3 Toerisme

De gemeente zal haar aantrekkelijkheid van een kleinschalig, sfeervol, historische binnenstad en een buitengebied als Nationaal Landschap veel meer onder de aandacht brengen. Ook zal de gemeente toeristische fiets- en wandelpaden ontwikkelen in het buitengebied, in samenspraak met buurgemeenten en andere overheden.

De gemeente dient een voorwaardenscheppend beleid te voeren dat erop is gericht het toerisme te promoten. Originaliteit en vernieuwing moet voorop staan.

Het CDA ondersteunt in dit verband de Evenementennota, waarin de speerpunten van het beleid op dit punt zijn opgenomen. Er moet ruimte zijn om – zeker in de binnenstad – op maximaal vier zondagen meerdaagse evenementen te laten plaatsvinden, met eerbiediging van de kerkgang.

Een sterke toeristische organisatie (zoals nu de ANWB-VVV) met een professioneel beleid is een belangrijke voorwaarde voor de uitbouw van het toerisme in en rond Kampen.

Aandacht voor de cultuur en de natuur in en rond Kampen blijven uitgangspunten voor het toeristisch beleid.

Het CDA ondersteunt particulier initiatief voor het uitbreiden van activiteiten zoals Sail Kampen, Kerst in oud Kampen en kunst en cultuur in de gemeente. Een initiatief zoals het Ikonenmuseum moet worden gestimuleerd.

Het CDA steunt het instandhouden en mogelijk verder uitbouwen van activiteiten van o.a. de STECK, de Bruine Vloot, de Witte Vloot (onder meer passagiersschepen) en andere recreatiemogelijkheden (dagarrangementen en busreizen).

Realisering van een stadscamping is wenselijk, evenals het uitbreiden van het aantal overnachtingsmogelijkheden in de gemeente (bijvoorbeeld hotelaccommodatie). In de raadsperiode 2010-2014 wordt onderzocht of het mogelijk is een stadscamping te koppelen aan het nieuw te bouwen zwembad. Ook de standplaatsen voor campers zouden daarheen verplaatst kunnen worden.

Zowel aan de IJssel als aan de andere (binnen)wateren, zoals het Ganzendiep, dienen voldoende mogelijkheden te zijn voor het aanleggen van pleziervaartuigen. Een meerdaags verblijf moet worden bevorderd.

Er dient beleid te worden gemaakt omtrent het recreëren op de diverse strandjes langs de IJssel. Het beleid dient met name gericht te zijn op de veiligheid van de recreant, de parkeermogelijkheden en het behoud van natuurwaarden.

8. Financiën

Deze paragraaf moet mede in het licht van de huidige economische en financiële crisis worden gezien. De crisis raakt de gemeentelijke inkomsten en uitgaven. De inkomsten vanuit het rijk nemen af en de eigen inkomsten staan onder druk (denk aan bouwleges en grondexploitatie). Daarnaast is de verwachting dat de uitgaven voor bijvoorbeeld de bijstand zullen stijgen. Wanneer de conjunctuur zou aantrekken, zullen de rijkstekorten moeten worden weggewerkt. Dat betekent voor gemeenten, en dus ook voor de gemeente Kampen, dat het financiële perspectief niet erg gunstig is. Het CDA is zich er sterk van bewust dat rekening moet worden gehouden met een aantal magere jaren, en dat dit zal leiden tot een bezuinigings-en heroverwegingsproces.”

Het belangrijkste recht van de gemeenteraad is het budgetrecht. De Raad bepaalt hoeveel en waarvoor het geld kan worden besteed. Het college voert vervolgens uit en de raad controleert vervolgens of dit conform de wens van de raad is uitgevoerd.

De begroting van de gemeente dient zodanig te worden opgesteld dat de raad en burgers kunnen zien waar het geld ook daadwerkelijk voor wordt besteed. Onderscheid wordt gemaakt tussen bestaand beleid en nieuw beleid. Het mag niet vanzelfsprekend zijn dat bestaand beleid zo maar van het ene jaar op het andere jaar wordt overgeheveld (geen automatisme). Wel dienen nauwgezet alle kosten, die noodzakelijk zijn, op haar merites te worden beoordeeld. Vooruit schuiven van posten die niet meegenomen worden, als er bijvoorbeeld geen middelen zijn, dienen duidelijk in beeld te worden gebracht. Reserves of voorzieningen, kunnen alleen met instemming van de raad worden gevormd en dienen vervolgens inzichtelijk te worden vastgelegd. Door regionale samenwerking op het gebied van de inkoop kunnen mogelijk kostenvoordelen worden bereikt. Het CDA pleit ervoor hieraan aandacht te besteden en een en ander zo veel mogelijk te bevorderen.

Investerings die over meerdere jaren nut hebben, dienen ook over meerdere jaren te worden afgeschreven. Daarbij geldt lineaire afschrijving, dat wil zeggen met in principe op jaarbasis gelijkblijvende bedragen. De afschrijvingstermijn dient zo goed mogelijk aan te sluiten op de feitelijke waardedaling van het actief. Bij deze waardedaling moet rekening worden gehouden met de technische en/of economische waardedaling.

Er moet evenwicht zijn tussen de structurele middelen en de structurele uitgaven. Dat betekent eenmalig geld ook besteden aan eenmalige uitgaven. Het CDA Kampen vindt dat het meerjarenperspectief altijd sluitend moet zijn.

Er dient terughoudend te worden omgegaan met de hoogte van de WOZ. Het CDA Kampen stelt dan ook dat de hoogte van de WOZ gekoppeld dient te worden aan de gemiddelde inkomensgroei in de gemeente Kampen.

Er dient een terughoudend personeelsbeleid te worden gevoerd met betrekking tot het inhuren van externen. Het personeelsbeleid is gericht op de doorstroming van functies binnen en buiten de organisatie van Kampen. Daarbij kan gedacht worden aan het uitwisselen van ambtenaren

tussen Zwolle en Kampen in dienst van de Netwerkstad Kampen-Zwolle. Tevens kan worden overwogen om een uitwisselingsproject voor ambtenaren en medewerkers van in de gemeente gevestigde bedrijven en instellingen op te starten.

Rekenkamer

De gemeente Kampen beschikt over een deskundige rekenkamer. Met de raad wordt jaarlijks vooraf een activiteitenlijst opgesteld, waaruit duidelijk wordt welke onderdelen/activiteiten doorgemeten/getoetst gaan worden.

Na hoor- en wederhoor door het college wordt het rapport aangeboden aan de raad.

De raad beslist wat vervolgens met de conclusies en aanbevelingen wordt gedaan.

Accountantsverklaring

Een goedkeurende accountantsverklaring is vereist en dient een getrouw beeld te geven.

Een getrouw beeld houdt in dat zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen juist in de jaarrekening zijn opgenomen.

Tevens dient in de jaarrekening door de accountant ook een oordeel over de rechtmatige totstandkoming te geven.